

ΟΙ ΔΙΓΓΩΣΣΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΤΕΣ

Ὁ «Νουμάς» ἔχει δίκιο νὰ μὲ χτυπᾷ πὺν γράφω στὸν «Ελευθέρο Τύπο» καθαρέβουσα, καὶ, στὸ «Νουμάς», δημοτικὴ; Οἱ δημοτικιστὲς πρέπει νὰ γράφουνε μοναχὰ δημοτικῇ.

Ἀλήθεια, θλίβεται κανεὶς νὰ βλέπει, σήμερα, στὴ δημοσιογραφία, νὰ γράφεται πέρα γιὰ πέρα ἢ καθαρέβουσα, ἐνῶ, μιὰ φορὰ, ὁ καθε δημοτικιστὴς φιλοτιμοῦτανε νὰ γράφει στὶς καθημερινὲς ἐφημερίδες, δημοτικῇ. Νάλλάξανε οἱ δημοτικιστὲς, γλωσσικὲς πεποιθήσεις;

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ, μὲ τὴν ἀφορμὴν πὺν δίνει ὁ «Νουμάς», νὰ πῶ ποιὲς εἶναι οἱ δικές μου: Κάθε πηλὸς δημοτικιστὴς, νομίζω πὺς πρέπει νὰ βγεῖ νὰ πεῖ τίς τωρινὲς του γλωσσικὲς πεποιθήσεις, κ' ἴσως νὰ μαζεφτοῦν παρατήρησεσ χρήσιμες στὸ γλωσσικὸν ἀγῶνα.

Λοιπὸν, ὅσο γιὰ μένα, πιστεύω πάντα πὺς ὁ δημοτικισμὸς θὰ «σώσει» τὴν Ελλάδα. Ὁ δημοτικισμὸς εἶναι σοσιαλισμὸς. Κάθε σοσιαλιστὴς δὲν μπορεῖ πικρὰ νὰ νᾶναι καὶ δημοτικιστὴς. Γι' αὐτὸ καὶ εἶμαι. Θάρρει μάλιστα καιρὸς, πὺν ὅσοι δὲν εἶναι φίλοι τοῦ λαοῦ, θὰ πάφουνε νᾶναι δημοτικιστὲς. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν — δηλαδὴ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ἀπὸ ἀποψη σοσιαλιστικῇ, — τὴ συζητῶ σ' ἓνα βιβλίον πὺν ἀποφάσισα νὰ τυπώσω — ἀφοῦ ἡ ζωὴ δὲν ἄφησε μέρες σὲ ζεῖνον πὺν σκέφτηκε νὰ τὸ καταπιαστῆ, στὸ μόνον ἱκανὸ, τὸν ἀνεχτήμητο κὶ ἀιμομόνητο Σκληρό.

Οἱ σοσιαλιστὲς, πιστεύουμε ἀκόμη πὺς ὁλόκληρη ἡ σημερινὴ εκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση» θρίσεται, γιὰ τὴν ὥρα, στὸ χαρτὶ, χαρτὶ πὺν θὰ κουρευλιστεῖ ἄβριο ἀπὸ τὸν πρῶτον Ἀντιβενιζέλο, ἃ δὲν προλάβει ὁ λαὸς νὰ μοιρωθεῖ σοσιαλιστικὰ, νὰ τὴν κάμει ζήτημα του. ποσόφουμά του καὶ νὰ τὴν ἐπιβάλλει. Ἄ σήμερα πολλοὶ διανοούμενοι δημοτικιστὲς ἔχασαν ἀκόμη καὶ τὴν ὄρεξιν νὰ γράφουνε στὶς ἐφημερίδες δημοτικῇ, εἶναι, νομίζουμε, γιὰ τὸ γλωσσικὸν ἀγῶνα μὲ χειραγῆρα ἀκαδημαϊκὸ. πάλιωσε, ξεθύμανε ἢ περιμαζέφτηκε γύρω στὸ Κράτος, παίρνοντασ ζωὴ ἀπὸ τὴν κρατικὴν δύναμιν. Ζετανός, ὁ δημοτικισμὸς, ὑπάρχει κὶ ὁλοένα φροντῶναι μέσα στὶς ὀργανωμένεσ λαϊκὲς μάζεσ πὺν τὸν υἰοθετήσανε σὲ βαθμὸ πὺν νὰ θαυάζει ὁ «Νουμάς» μερικὲς προσηρῆξεσ ἐργατῶν γραμμένεσ σὲ δημοτικῇ.

Ὅσο γιὰ τὴ σοσιαλιστικὴ ἀποψη στὸ ζήτημα τῆσ γλωσσικῆσ μορφῆσ — μιχτὴ ἢ δημοτικῇ; — παραδενόμαστε γιὰ σεσοτὸς κανόνεσ τῆσ γλώσσασ μαζ ἐκεῖνοσ πὺν κανόνισε ὁ Ψυχάουης. Μιὰ μέρα ἐκεῖ θὰ φτάσομε. Γι' αὐτὸ δὲ θὰ θέλαμε νὰ βλέπομε τὸ Δελμοῦζο νὰ γράφει, στὸ τελευταῖο «Δελτῖο τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ ὄμιλου» γιὰ τὸ «ἀκαμπτὸ κανονιστικὸ σύστημα τοῦ Ψυχάουη».

Αὐτὸ πάλι δὲ σημαίνει πὺς ἐμεῖς, οἱ ἐπαναστατικοὶ δημοτικιστὲς, ὀφείλομε νὰ πολεμοῦμε στὸ ἔργο τουσ τοῦσ τρεῖσ εκπαιδευτικοὺσ μεταρρυθμιστὲσ καὶ συνιδεάτεσ μαζ. Εἶναι ἀπαραίτητοι κὶ ἀφτοὶ γιὰ νὰ ὑποβοηθήσομε τὴν ἐξέλιξιν στὸ δόξιο τῆσ, ἀπαραίτητο. ἄσοσ ἐτοιμάσομε ὑλικὸ — ἔστω καὶ χάρτινο — πὺν ἄβριο θὰ μᾶζ γοειαστεῖ. Μποροῦμε, ἃ θέλετε, νὰ ἱτησομε ἀπὸ τοῦσ κρατικοὺσ δημοτικιστὲσ νὰ μὴ βάζουνε, στὰ ἀρφαθητάρια, τὰ παιδιὰ μαζ νὰ προ-

σεύουνται σὲ εἰκόνεσ, ποτὲσ ὅμοσ δὲν πρέπει νὰ καταφύγομε στὴν κ. Καζαντζάκη γιὰ νὰ καταγγεῖλαι γιὰ ἄθεοσ τοῦσ νεοτεριστὲσ παιδαγωγοὺσ μαζ.

Ἐν τούτοισ, ἔκαμα ἄρθρο, χωρὶς ἀκόμη νὰ κατορθώσω νὰ πῶ γιὰ τοῦ λόγου ἔγγραφο, στὸν «Ἐλευθέρο Τύπο» καθαρέβουσα. Μὰ ὁ λόγος ἐποθετὸ νὰ καταλαβαίνεται. Ζητοῦμε νὰ διδάξομε πρῶτα σοσιαλισμὸ κ' ἔπειτα δημοτικισμὸ. Μέσα στὸ σοσιαλισμὸ, εἴπαμε, ὑπάρχει καὶ ὁ δημοτικισμὸς. Κὶ ἀφοῦ οἱ ἀναγνώστεσ καὶ διεφθινετὲσ τῶν καθαρέβουσιάνικων ἐφημερίδων θέλουνε νὰ νοιώθουνε μόνον ἀπὸ καθαρέβουσα, τοῦσ γράφομε καθαρέβουσα γιὰ νὰ γίνετα σοσιαλιστικὴ προσαγῆντα κ' ἐκεῖ ὅπου δὲν ἐπιτρέτετα νὰ γίνε μὲ τὴ δημοτικῇ.

Ὁμολογῶ ὅμοσ πὺς ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ ἐκδὸς δημοτικιστῆ δὲν ἱκανοποιόνται μὲ τὴν καθαρέβουσα, καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσισα, ἢ «Κοινωνία» πὺν θὰ ξαναβγεῖ, νὰ γράφεται σὲ δημοτικῇ, ὅποσ ἄλλοτε ὁ «Λαὸς» κὶ ὁ «Ἐργάτης» τῆσ Πόλεσ, ἢ τὰ «Σοσιαλιστικὰ Φύλλα».

Ἐκχαριστῶ μάλιστα τὸ «Νουμάς», πὺν ἐπόκεται νὰ μὴ θυμώσει γιὰ τὴν ἐκδοσ τῆσ «Κοινωνίασ» σὲ γλώσσα δημοτικῇ.

N. ΓΙΑΝΝΙΟΣ

Σ. τοῦ Ν. — Κατὰ τὴν ἀγῆ, ἄν καὶ σὲ πολλὰ μπορεῖ καὶ νὰ συζητηθῆνε, ἔσο γράφει μαριτάνο ὁ κ. Γιαννιός. Τὸ τελευταῖο του ὄμοσ παραγραφικὴ κριβὴ τὸση κοιτοπονηριά, πὺν δὲν μποροῦμε νᾶν τ' ἀφίσομε δὲχοσ ἀπάντηση. Ναί, κ. Γιαννιέ. Ὁ «Νουμάς» δὲ θὰ θυμώσει πὺν σκοπεύεις, καθὼς λέεσ, νὰ βγάλεις τὴν «Κοινωνία» σου σὲ δημοτικῇ, γιὰ τὸ «Νουμάς» δὲν ἐμπορεῖ εἶτα οὔτε τὸ Δημοτικιστικὸ, οὔτε κανένα ἄλλο ἰδεολογικὸ ζήτημα. Τὸ ἐναντίο, ὁ «Νουμάς» θὰ σοῦ φωνάζει μαρτίβο! οἱ σὲ δεῖ καὶ στὴν πράξιν νὰ ἐφαρμοῦεις ὅσο τόσο ὄμοσ καὶ τόσο ἐλευθερόστομα λέεσ — ἄν τὰ ἐφαρμοῦσεις.

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΟΥ

Τὰ γράμματά σου τᾶχο, Ἀγάπη πρώτη,
σὲ ἀτίμητο κοιτῆ, μὲσ' στὴν καρδιά μου.
Τὰ γράμματά σου πρέονέ σου τὴ νύστη,
κὶ ἀνθίζουνε τὴ ὕψημὴ χαρὰ μου.

Τὰ γράμματά σου, πόσο μοῦ μιλούνε
μὲ τίς στραβὲσ γραμμὲσ καὶ τὰ λαδάκια!
Τρέμουν, γελᾶνε, κλαῖνε, ἀνιστοροῦνε
παιχνιδισμὰ τὴ ζωῆν καὶ τὴν κίκλια.

Τὸ μῆρο στοῦσ φανελλοῦσ πὺν εἶχεσ φαντίσει
τοῦ Κραοῦ δὲν τὸ εθέσανε τὰ γῶτα.
Παρόμοια ἄς ἦταν νὰ μὴν εἶχε σβῆσει
ἢ ἀπονία σου τὰ ὄνειρα τὰ πρῶτα!

Τὰ γράμματά σου πᾶνε, Ἀγάπη μόνη,
βάροεσ λεικὲσ, τὴ σκέψη μου ἐκεῖ κάτου.
Τὰ γράμματά σου, τᾶφοι δὲν τελειώνει
ἀπάνω τοῦσ ἢ λέξη τοῦ Θανάτου.

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ